

Εικοστή τρίτη Διεθνής Ολυμπιάδα Γλωσσολογίας

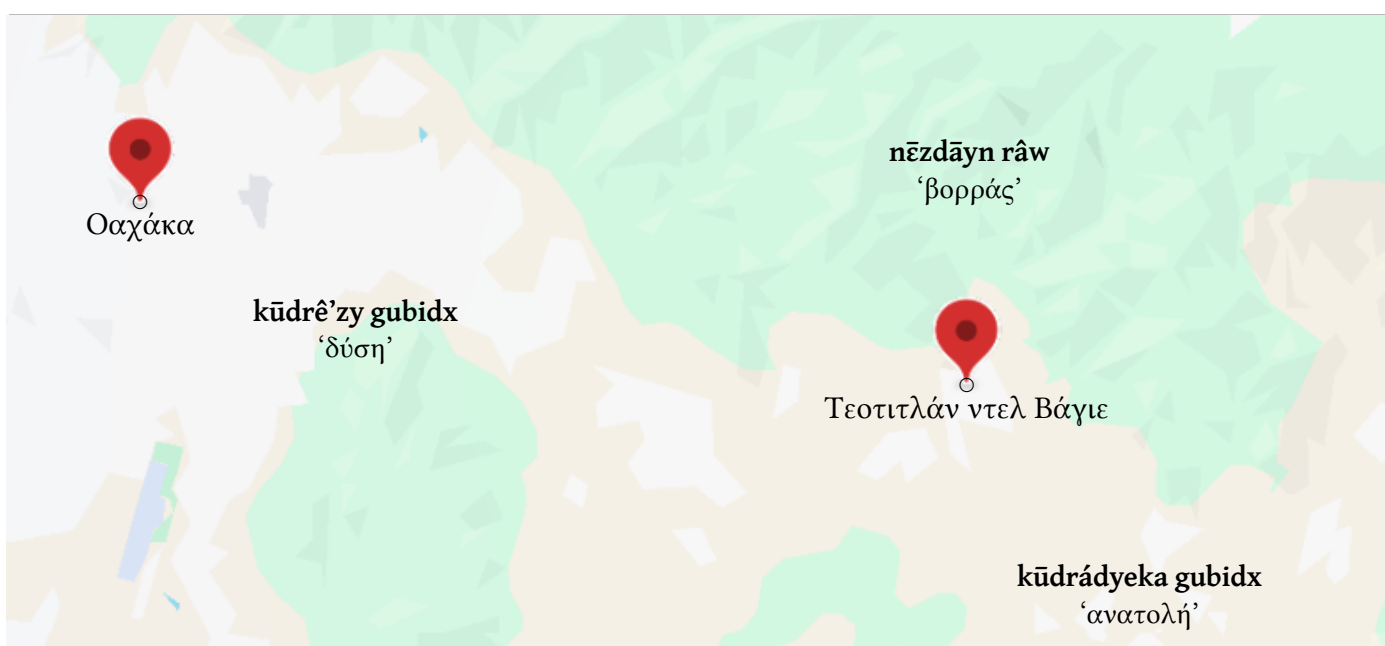
Βουκουρέστι (Ρουμανία), 26 Ιουλίου – 2 Αυγούστου 2026

Θέμα του ομαδικού διαγωνισμού

Η γλώσσα Ζαποτέκ του Τεοτιτλάν ντελ Βάγιε ανήκει στο διαλεκτικό συνεχές της Δυτικής Κοιλιάδας Τλακολούλα της οικογένειας Ότο-Μανγκ. Ομιλείται από περίπου 5000 άτομα στην κοιλάδα Οαχάκα στο Μεξικό. Στο Τεοτιτλάν ντελ Βάγιε υπάρχει ένας θρύλος σχετικά με τον **Kresěnsy** ‘Κρεσένσιο’, ευρύτερα γνωστό ως **dāKresěnsy** ‘Ντον Κρεσένσιο’, έναν άντρα από τη Σιέρρα Νόρτε, την οροσειρά ακριβώς βόρεια του Τεοτιτλάν ντελ Βάγιε. Αυτός μπορούσε να μεταμορφωθεί σε οτιδήποτε του οποίου το πνεύμα καταλάμβανε, από έναν αετό μέχρι τον ίδιο τον άνεμο, και έκλεβε από τους πλούσιους για να δώσει στους φτωχούς.

Στη γλώσσα Ζαποτέκ του Τεοτιτλάν ντελ Βάγιε, ο τόνος στο φωνήεν δηλώνει μια διαφορετική σημασία (χαμηλός: χωρίς ένδειξη· μεσαίος: $\bar{\cdot}$ · υψηλός: $\acute{\cdot}$ · ανιών: $\ddot{\cdot}$ · κατιών: $\grave{\cdot}$). Για παράδειγμα, **bell** ‘φίδι, ψάρι’ έχει ένα χαμηλό τόνο, **bēll** ‘αν’ έχει ένα μεσαίο τόνο, και **bēll** ‘πόσα (χρήματα)’ έχει έναν υψηλό τόνο. Τα φωνήεντα διακρίνονται επίσης από τη ροή του αέρα (κανονική: χωρίς ένδειξη· μερικώς παρεμποδισμένη: $\text{◌}^{\text{◌}}$ · πλήρως παρεμποδισμένη: $\text{◌}^{\text{◌}}$). Ο τόνος ενός φωνήεντος και η ροή του αέρα μπορούν να αλλάξουν για διάφορους λόγους, όπως για παράδειγμα εξαιτίας γειτονικών φθόγγων ή εξαιτίας ορισμένων διαδικασιών. Για παράδειγμα είναι δύσκολο να διατηρηθεί ο υψηλός τόνος με περιορισμένη ροή αέρα, και γι’ αυτόν τον λόγο ο τόνος γίνεται κατιών. Ένα άλλο παράδειγμα μπορείτε να δείτε συγκρίνοντας τα ονόματα **Kresěnsy** και **dāKresěnsy**.

Δ $r = \rho$ στην λέξη *ώρα*. **rr** είναι ένα πολυπαλλόμενο r , δηλαδή το r προφέρεται σαν να τρέμει η γλώσσα πολύ γρήγορα. **x** = *sh* στην αγγλική λέξη *sheep*. **xh** = *s* στην αγγλική λέξη *treasure*, δηλαδή σαν ένα παχύ ζ, όπως προφέρεται συνήθως στην κρητική διάλεκτο. **tx** = *tch* στην αγγλική λέξη *match*. **dx** = *j* στην αγγλική λέξη *jam*. **y** = *y* στην αγγλική λέξη *yes*. **e** είναι κλειστό ε. **ε** είναι ανοιχτό ε.

Map data ©2026 Google, INEGI

Μέρος Ι.

Στο κομμάτι αυτό παρουσιάζεται μια αναδιήγηση της ιστορίας του Ντον Κρεσένσιο από την κα Γκιγιερμίνια Μπαουτίστα Λορένζο, που ηχογραφήθηκε και μεταγράφηκε από τους Χιρότο Ουτσιχάρα και Αμπρόσιο Γουτιέρρες Λορένζο. Στη μετάφραση, οι υπογραμμισμένες λέξεις ή φράσεις δηλώνουν έμφαση. Στις προτάσεις που περιλαμβάνουν ευθύ λόγο, ο ομιλητής δηλώνεται στις παρενθέσεις (μόνο στη μετάφραση). Στη γλώσσα Ζαποτέκ του Τεοτιτλάν ντελ Βάγιε, τα κόμματα δηλώνουν μεγάλες παύσεις στον λόγο, ενώ τα κενά δηλώνουν μικρές παύσεις στον λόγο.

Η ιστορία δίνεται με τυχαία σειρά στη **Σελίδα 3**, και η μετάφρασή της δίνεται με χρονολογική σειρά στη **Σελίδα 4**. Η ιστορία χωρίζεται σε δύο μέρη. Το πρώτο μισό της ιστορίας αντιστοιχεί στις μεταφράσεις 1–17, ή στις προτάσεις A–Q. Το δεύτερο μισό της ιστορίας αντιστοιχεί στις μεταφράσεις 18–41, ή στις προτάσεις AA–RR· ωστόσο, στο δεύτερο μισό της ιστορίας λείπουν οι προτάσεις στη γλώσσα Ζαποτέκ του Τεοτιτλάν ντελ Βάγιε που αντιστοιχούν σε έξι μεταφράσεις.

Οι προτάσεις στη γλώσσα Ζαποτέκ του Τεοτιτλάν ντελ Βάγιε περιλαμβάνουν ορισμένα γλωσσικά δάνεια, τα οποία δηλώνονται με πλάγια γραφή σε μορφή δείκτη μετά τη μετάφραση του καθενός. Για παράδειγμα, «πλούσιος_{rico}» σημαίνει ότι η λέξη της γλώσσας Ζαποτέκ του Τεοτιτλάν ντελ Βάγιε που αντιστοιχεί στο «πλούσιος» έχει δανειστεί από το *rico*.

Τα παρακάτω γλωσσικά δάνεια είναι από την ισπανική:

• ‘γάιδαρος’ < <i>burro</i> ·	• ‘υπηρέτης’ < <i>mozo</i> ·	• ‘πλούσιος’ < <i>rico</i> ·
• ‘ακόμα, μέχρι’ < <i>hasta</i> ·	• ‘φτωχός’ < <i>pobre</i> ·	• ‘εβδομάδα’ < <i>semana</i> ·
• ‘ώρα, χρόνος’ < <i>hora</i> ·	• ‘αιτία, σκοπός’ < <i>razón</i> ·	• ‘κατάστημα’ < <i>tienda</i> ·

Δ $\left. \begin{array}{l} rr \text{ στη λέξη } burro \\ r \text{ στις λέξεις } razón, rico \end{array} \right\}$ είναι ένα πολυπαλλόμενο *r*, δηλαδή το *r* προφέρεται σαν να τρέμει η γλώσσα πολύ γρήγορα. *r* στις λέξεις *hora*, *pobre* = *ρ* στην λέξη *ώρα*. *c* = *κ* στη λέξη *καμήλα*. *z* = *σ* στη λέξη *σήμερα*. *h* δεν προφέρεται.

Το παρακάτω γλωσσικό δάνειο είναι από τη γλώσσα Ναουάτλ: ‘μεσκάλ’ < *mexcalli*.

Δ $x = sh$ στην αγγλική λέξη *sheep*. *c* = *κ* στη λέξη *καμήλα*.

Το μεσκάλ είναι ένα αλκοολούχο ποτό που φτιάχνεται από το φυτό αγκάη.

Η Πόλη Οαχάκα είναι η πρωτεύουσα της πολιτείας Οαχάκα στο Μεξικό.

- (a) Αντιστοιχίστε τις μεταφράσεις 1–17 με τις προτάσεις που αντιστοιχούν σ’ αυτές A–Q.
- (b) Αντιστοιχίστε τις μεταφράσεις 18–41 με τις προτάσεις που αντιστοιχούν σ’ αυτές AA–RR. Γράψτε «M/Δ» αν η αντίστοιχη πρόταση λείπει.
- (c) Για τις έξι μεταφράσεις στις οποίες λείπουν οι αντίστοιχες προτάσεις γράψτε τις προτάσεις αυτές στη γλώσσα Ζαποτέκ του Τεοτιτλάν ντελ Βάγιε. Μπορείτε να γράψετε τις μεταφράσεις με οποιαδήποτε σειρά, αλλά θα πρέπει να σημειώσετε τον αριθμό 18–41 που μεταφράζετε.

△ Οι προτάσεις Α–Q αντιστοιχούν στις μεταφράσεις 1–17.

- A. Gāxhbālūyān lādān xáridyε maskály.
- B. Gāxhgúnñi dāKrésěnsy, xhí txítô'n, xhí txítô'n maskálykán Llŵâ'.
- C. Gāxhzé dāKrésěnsy nez Llŵâ' zétā'wān máskálykī, zénēn dxmúsān txírúdxpúrrān.
- D. Gazūb xsilytε retyug dāKrésěnsy dūb térugwāyān.
- E. Gūlgúgwā dbúrr maskálykán. Gūlgúgwā lādúm maskálykán.
- F. Gullikā yúbyú, zilytε maskály rayápún, xhí txítô'nēn Llŵâ'.
- G. Komnā'tē rizākān rūnyān zūynkī tūzyān, gūdīlyān tāt mūs gáknē lān.
- H. Kresěnsy bidyélān.
- I. Lē'n dāyn gáxyga logedxrē' gūbānyān.
- J. Lē'n teges rô'wtε rugwāyānén.
- K. Maskály batā'wān gáxhtxí'nga, txí'nga gūpān mēdy.
- L. Nā dīdxbā.
- M. Rrīkwte guk dāKrésěnsy kommaskály gulēn.
- N. Txíanā tyóp xmán kánēn lādān, zilytε maskály ákábēdān.
- O. Txikyte gunnīdān gūbāyn tébēnny nírak ryak bi.
- P. Zēky rūnyān gáxhribēn máskály.
- Q. Zittε mēdy gūpān, zittε mēdy gūpān.

△ Οι προτάσεις AA–RR, καθώς και έξι προτάσεις που λείπουν, αντιστοιχούν στις μεταφράσεις 18–41.

- AA. Bāgály nāin?
- BB. Gāxhgúrkī byāk dāKrésěnsy tebidun rô'wtε.
- CC. Gāxhwénēn dxmúsān tédyēnd rô'wtε tésīdān xígyēnēdān.
- DD. Gūltū', gūltū'. Tiptε nā bídunkán.
- EE. Maskály bānyān téretā'wānén Llŵâ'.
- FF. Nā'tē gū dūxpúrrun, nā'tē gū dūxpúrrun.
- GG. Rēky bákātsān txí'n xmēdyān.
- HH. Targū'ntū gūltū', targū'ntū gūltū'.
 - II. Txibazūyndān lē'n dyēnd rô'wtēkī, gāxhgúnñi dāKrésěnsy, gūlkā' rátε nirikāztū txírúgūlgúgwāin dúxpúrrun.
- JJ. TxigūkdāKrésěnsy bēngúl, lē'n dā:yn gūbānyān.
- KK. Txirútxiáruquyn kíxhān gáxhryākān bídun, tékēdtúrúdeđdi xsón xúr ridyeñ lē'n dyēndkī.
- LL. Txí'n niribān dāKrésěnsykī rūtā'wān Llŵâ'.
- MM. Xtxí'n nīn rīgīzyān ríkā' dxmúsān.
- NN. Xtxí'n nīn rúdeđdān dbēnny prúb nirādxāgān txiázyén.
- OO. Zēky gūk xkālbānyān.
- PP. Zēky rūnyān tékēdrīgīxhdyān rátε nirizyēn, komaxt nākāytε rak txiryākān bídun.
- QQ. Zittε mēdy rāpā', zittε mēdy rāpā', zyēntε bēnny zāk gáknē.
- RR. Zyēntε xīndéky yū' rē, gūlkā', gūlkā' rátε nitxíka dūxpúrrun, gūlkā'.

Δ Οι μεταφράσεις 1–17 αντιστοιχούν στις προτάσεις Α–Q.

(1) Πολλά χρόνια πριν, είπαν πως έζησε εκεί ένας άνθρωπος που είναι ικανός να μεταμορφωθεί σε άνεμο. (2) Αυτός έζησε στον λόφο κοντά σε αυτό το χωριό. (3) Αυτός ονομάστηκε Κρεσένσιο. (4) Ο Ντον Κρεσένσιο έγινε πολύ πλούσιος *rico* επειδή παρήγε μεσκάλ *mexcalli*. (5) Αυτός πούλησε μεσκάλ *mexcalli*, και τότε σιγά-σιγά, σιγά-σιγά είχε χρήματα. (6) Αυτός είχε πολλά χρήματα. Αυτός είχε πολλά χρήματα. (7) Πολύ νωρίς το πρωί ο Ντον Κρεσένσιο πάει και κόβει αγαύη για να βράσει. (8) Αυτός την βράζει σε μια πολύ μεγάλη κατσαρόλα. (9) Αυτός κάνει έτσι, τότε αυτός παράγει μεσκάλ *mexcalli*. (10) Επειδή αυτός νιώθει ότι το να κάνει αυτή τη(ν ίδια) δουλειά μόνος είναι πολύ βαρύ, αυτός έψαξε για τέσσερις υπηρέτες *mozo* που θα μπορούσαν να τον βοηθήσουν. (11) Τότε αυτός τους έμαθε πώς να παράγουν το μεσκάλ *mexcalli*. (12) Μετά από δύο εβδομάδες *semana* που τους έφερνε μαζί του, αυτοί ήδη παρήγαγαν πολύ μεσκάλ *mexcalli*. (13) Τότε ο Ντον Κρεσένσιο είπε, «Αύριο μπορούμε να πάμε και να πουλήσουμε. Αύριο μπορούμε να πάμε και να πουλήσουμε εκείνο το μεσκάλ *mexcalli* στην Πόλη Οαχάκα.» (14) (Υπηρέτης) «Έχεις δίκιο. Έχουμε πολύ μεσκάλ *mexcalli*. Αύριο μπορούμε να πάμε και να το πουλήσουμε στην Πόλη Οαχάκα.» (15) (Ντον Κρεσένσιο) «Φορτώστε τους γαϊδάρους *burro* με εκείνο το μεσκάλ *mexcalli*. Φορτώστε τους με εκείνο το μεσκάλ *mexcalli*.» (16) Τότε, ο Ντον Κρεσένσιο πήγαινε στην Πόλη Οαχάκα, αυτός πήγαινε και πουλούσε αυτό το (ίδιο) μεσκάλ *mexcalli*, αυτός πήγαινε και έφερνε τους υπηρέτες *mozo* του και τους γαϊδάρους *burro* του μαζί του. (17) Λοιπόν, [αυτή] είναι η ιστορία.

Δ Οι μεταφράσεις 18–41 αντιστοιχούν στις προτάσεις ΑΑ–RR, καθώς επίσης και σε έξι προτάσεις που λείπουν.

(18) Όταν αυτός έφτασε στην Πόλη Οαχάκα τότε αυτός πούλησε αυτό το (ίδιο) μεσκάλ *mexcalli*. (19) Τότε αυτός έφερε τους υπηρέτες *mozo* του σε ένα πολύ μεγάλο κατάστημα *tienda*, έτσι ώστε θα μπορούσαν να αγοράσουν ό,τι θα μπορούσαν να φέρουν πίσω. (20) Όταν έφτασαν μέσα σε αυτό το (ίδιο) πολύ μεγάλο κατάστημα *tienda*, τότε ο Ντον Κρεσένσιο είπε, «Πάρτε οτιδήποτε θέλετε και φόρτωστέ το πάνω στους γαϊδάρους *burro* μας.» (21) (Υπηρέτες) «Υπάρχουν πολλά πράγματα εδώ. Πάρτε. Πάρτε οτιδήποτε μπορούν οι γαϊδαροί *burro* μας να κουβαλήσουν. Πάρτε.» (22) (Υπηρέτες) «Οι γαϊδαροί *burro* μας μπορούν να κουβαλήσουν πολύ βαριά (φορτία). Οι γαϊδαροί *burro* μας μπορούν να κουβαλήσουν πολύ βαριά (φορτία).» (23) (Ντον Κρεσένσιο) «Πόσο κοστίζει αυτό;» (24) Τότε, αυτή (η ίδια) τη στιγμή *hora*, ο Ντον Κρεσένσιο μεταμορφώθηκε σε έναν πολύ μεγάλο ανεμοστρόβιλο. (25) Αυτός μεταμορφώθηκε σε έναν πολύ μεγάλο ανεμοστρόβιλο σε αυτό το (ίδιο) κατάστημα *tienda*. (26) Αυτός κάνει έτσι, για να μην πληρώνει αυτός για ό,τι αγοράζει, επειδή ακόμα *hasta* σκοτείνιαζει πολύ όταν μεταμορφώνεται σε ανεμοστρόβιλο. (27) (Ντον Κρεσένσιο) «Γρήγορα, πάμε. Γρήγορα, πάμε.» (28) (Υπηρέτες) «Πάμε. Πάμε. Εκείνος ο ανεμοστρόβιλος είναι πολύ δυνατός.» (29) Λίγο από αυτό που αυτός ο (ίδιος) Ντον Κρεσένσιο κλέβει, το πουλάει στην Πόλη Οαχάκα. (30) Αυτός μοιράζει λίγο ακόμα, το οποίο το παίρνουν οι υπηρέτες *mozo* του. (31) Αυτός δίνει λίγο ακόμα στους φτωχούς *sobre* ανθρώπους που συναντάει όταν αυτός ήδη επέστρεφε πίσω. (32) Έτσι ήταν η ζωή του. (33) Έτσι ήταν η ζωή του Ντον Κρεσένσιο. (34) Έφτιαξε μεσκάλ *mexcalli* για να πηγαίνει αυτός και να το πουλάει στην Πόλη Οαχάκα. (35) Αυτός πηγαίνει εκεί και παίρνει πράγματα που θα μπορούσε να φέρει πίσω. (36) Και όταν αυτός θα μπορούσε να πληρώσει, τότε αυτός μεταμορφώνεται σε ανεμοστρόβιλο, έτσι ώστε κανείς να μην προσέχει (κυριολ. να μη δίνει μυαλό *razón*) πότε *hora* αυτός φεύγει από αυτό το (ίδιο) κατάστημα *tienda*. (37) (Ντον Κρεσένσιο) «Εγώ έχω πολλά χρήματα. Εγώ έχω πολλά χρήματα. Εγώ θα είμαι ικανός να βοηθήσω πολλούς ανθρώπους.» (38) (Υπηρέτης) «Ο Ντον Κρεσένσιο έχει πολλά χρήματα.» (39) Όταν ο Ντον Κρεσένσιο έγινε γέρος, αυτός έζησε στον λόφο. (40) Αυτός έκρυψε κάποια από τα χρήματά του εκεί. (41) Λένε ότι αυτός έκρυψε λίγο ακόμα σε αυτό το χωριό.

Μέρος II.

Στο κομμάτι αυτό παρουσιάζεται μια αναδιήγηση της ιστορίας του Ντον Κρεσένσιο από την Άννα Γκονσάλες Γουτιέρρες, που ηχογραφήθηκε από την Αγγέλα Χού (δημιουργός) και τον Γκάμπριελ Σουάι. Οι δύο από αυτούς ήταν αλλοδαποί, γι' αυτό η λέξη «(δικός) μας» δεν περιλαμβάνει τους ακροατές. Η ιστορία είναι ωστόσο ελαφρώς πιο ανεπίσημη, γιατί αυτοί ήταν ήδη εξοικειωμένοι με την Άννα την ώρα της ηχογράφησης.

Η ιστορία δίνεται με χρονολογική σειρά, αλλά οι μεταφράσεις είναι ανακατεμένες. Κάποιες από τις μεταφράσεις λείπουν. Επιπλέον, οι υπογραμμίσεις που δηλώνουν έμφαση λείπουν στις μεταφράσεις.

Τα παρακάτω γλωσσικά δάνεια είναι από την ισπανική: 'σεντάβο, λεπτό, χρήματα' < *centavo* 'τρόπος' < *modo* 'αλλά' < *pero*. Ένα σεντάβο είναι κέρμα με πολύ μικρή αξία, όπως το λεπτό.

- (d) Αντιστοιχίστε τις προτάσεις 1–11 με τις μεταφράσεις που αντιστοιχούν σ' αυτές Α–F. Γράψτε «Μ/Δ» αν η αντίστοιχη μετάφραση λείπει.
- (e) Εντοπίστε τη λέξη ή τη φράση που θα πρέπει να υπογραμμιστεί στις μεταφράσεις Α–F. Γράψτε «Μ/Δ» αν δεν υπάρχει κάποια λέξη ή φράση με έμφαση στη μετάφραση.
- (f) Μεταφράστε τις υπόλοιπες πέντε προτάσεις. Αν σε μια λέξη ή φράση δίνεται έμφαση, να την υπογραμμίσετε. Μπορείτε να γράψετε τις μεταφράσεις με οποιαδήποτε σειρά, αλλά θα πρέπει να σημειώσετε τον αριθμό 1–11 που μεταφράζετε.

(1) Binnyetrê', nā, rinnīdān lān Krésēnsy. (2) Lān nān tébinnyet, rāknēn bēnny prub. (3) Txiázēdān yū' rē rikīnān sēntāb. (4) Per lān kēdrāxhyēldyān témudx kanāknēn dūsō'n. (5) Lān nā txyākān bí, dyēkān bīsyē. (6) Āx zēky nā nīrīnnyān lódūsō'n nīrixhī' sēntāb. (7) Āx zēky nā nībēllryākān bí. (8) Āx tērākān sēntābkī lōdān térudēdānēn dūsā' prūbūn. (9) Dūsō'n nīrākīn téseñtāb kannāb bēllrākxhūdān bēll. (10) Lān gyēbā, gyēn rāknēn dūsā' prūbūn. (11) Āx zēky nā tēdīdx xtē binnyetrê' nigūknē dūgālbāyn xtē dūsō'n nīrikīn dūnūn.

- A. Και έτσι ήταν ο μοναδικός που λέει στην κοινότητά μας ότι τα χρήματα *centavo* αποκτώνται (κυριολ. βγαίνουν έξω).
- B. Αλλά *pero* αυτός δε βρίσκει ένα μέσο *modo* με το οποίο να βοηθήσει την κοινότητά μας.
- C. Ανεξάρτητα από το πόσα χρήματα ζητούσε η κοινότητά μας, που βγάζει μόλις ένα λεπτό *centavo*, κάθε φορά που αυτοί είναι άρρωστοι...
- D. Υπάρχει αυτός ο κάποιος... λένε ότι αυτός ονομάζεται Κρεσένσιο.
- E. Όταν αυτός ήδη ερχόταν να μείνει εδώ, χρειάζονται χρήματα *centavo*.
- F. ... και έτσι ώστε αυτός να κερδίζει αυτά (που αναφέρθηκαν προηγουμένως) τα χρήματα *centavo* γι' αυτούς και να τα δίνει στη φτωχή *pobre* μας κοινότητα.

Μέρος III.

Αυτή η ενότητα παρουσιάζει ένα μέρος της ρηματικής μορφολογίας της γλώσσας Ζαποτέκ του Τεοιτιλάν ντελ Βάγιε. Μια σειρά από ρήματα δίνονται σε τρεις τύπους: έναν βασικό τύπο που δε διαθέτει υποκείμενο, και δύο ακόμη τύπους που έχουν ως υποκείμενο το πρώτο ενικό και το τρίτο ενικό πρόσωπο. Για τη διευκόλυνσή σας, στον βασικό τύπο, τα προθήματα έχουν διαχωριστεί από τη ρίζα του ρήματος με παύλες (-). Σε κάποιους τύπους τοποθετείται από την παύλα (˘) ένας υψηλός τόνος για να δηλώσει ότι το προηγούμενο πρόθημα προκαλεί την απόκτηση υψηλού τόνου από το επόμενο φωνήεν. Ένα κενό στοιχείο (Ø) χρησιμοποιείται για να δηλώσει ότι η σημασία προστίθεται χωρίς να υπάρχουν επιπλέον φθόγγοι. Οι σημασίες των τύπων σε πρώτο ενικό πρόσωπο δίνονται με τυχαία σειρά. Η συντομογραφία *x* χρησιμοποιείται για τις λέξεις κάτι, κάποιος/-α/-ο, κάποιου/-ες/-α ή κάπου.

Βασικός Τύπος	Α' εν.	Γ' εν.	σημασία α' ενικού προσώπου
1. b-a-dxāg	badxāgá	badxāgān	A. Εγώ αγόρασα <i>x</i> (εντελώς)
2. b-a-txa	batxâ	bātxān	B. Εγώ μπορεί/θα μπορούσα να πεινάω
3. bi-dxiby	bidxībya	bidxībyān	C. Εγώ μπορεί/θα μπορούσα να γεμίσω <i>x</i>
4. bi-dyε	bidyê	bidyēn	D. Εγώ μπορεί/θα μπορούσα να πηδήξω
5. g-a'-dxāg	gadxāgá	gadxāgān	E. Εγώ μπορεί/ θα μπορούσα να αφήσω <i>x</i>
6. g-u'-sɛd	gusɛda	gusɛdān	F. Εγώ μπορεί/θα μπορούσα να συναντήσω <i>x</i>
7. g-u'-txa	gutxâ	gutxān	G. Εγώ μπορεί/θα μπορούσα να μελετήσω <i>x</i>
8. gu-bix	gubixa	gubīxān	H. Εγώ γέμισα <i>x</i> (εντελώς)
9. gu-gizh	gugīzha	gugīzhān	I. Εγώ γεμίζω <i>x</i> (συνήθως)
10. gu-llyān	gūllyāná	gūllyānán	J. Εγώ φοβάμαι (συνήθως)
11. gu-tyes	gutyēsá	gutyēsān	K. Εγώ φοβήθηκα (εντελώς)
12. gu-zī	guzyĕ	gūzyēn	L. Εγώ πήδηξα (εντελώς)
13. r-a-dxāg	radxāgá	radxāgān	M. Εγώ άφησα <i>x</i> (εντελώς)
14. r-u-sɛd	rusɛda	rusɛdān	N. Εγώ ζω (συνήθως)
15. r-u-txa	rutxâ	rūtxān	O. Εγώ συναντώ <i>x</i> (συνήθως)
16. ri-bāyn	rībānyá	rībānyān	P. Εγώ συνάντησα <i>x</i> (εντελώς)
17. ri-dxiby	ridxībya	ridxībyān	Q. Εγώ πλήρωσα για <i>x</i> (εντελώς)
18. Ø-dyε	dyĕ	dyēn	R. Εγώ μελετώ <i>x</i> (συνήθως)
19. Ø-llyān	llyāná	llyānán	S. Εγώ ήμουν (εντελώς) πεινασμένος
20. Ø-tyes	tyésá	tyēsān	T. Εγώ ήμουν (εντελώς) γυρισμένος από την άλλη πλευρά

(g) Αντιστοιχίστε το σύνολο των ρηματικών τύπων 1–20 με τις αντίστοιχες σημασίες τους σε α' ενικό πρόσωπο A–T.

Παρακάτω δίνονται δύο σύνολα ρηματικών τύπων των οποίων οι σημασίες του πρώτου ενικού προσώπου είναι ‘Εγώ περιμένω (συνήθως)’ και ‘Εγώ βρίσκομαι σε μία κατάσταση (συνήθως)’, σε τυχαία σειρά. Όπως φαίνεται παραπάνω, ορισμένα ρήματα με υποκείμενο σε πρώτο ενικό πρόσωπο υφίστανται επιπλέον αλλαγές, ανάλογα με τη σημασία του ρήματος, συμπεριλαμβανομένου και ενός από τα ρήματα παρακάτω.

Βασικός Τύπος	Α΄ εν.	Γ΄ εν.
ri-bēz	ribēzá	rībēzán
ri-bēz	ribēzá	rībēzán

- (h) Καθορίστε ποιο σύνολο αντιστοιχεί σε ποια σημασία. Εξηγήστε πώς προκύπτουν οι τύποι του πρώτου προσώπου και γιατί διαφέρουν μεταξύ τους.
- (i) Γράψτε τους ρηματικούς τύπους στη γλώσσα Ζαποτέκ του Τεοτιτλάν ντελ Βάγιε με βάση τις μεταφράσεις τους στους αριθμούς 21–30.

21. Αυτός μπορεί/θα μπορούσε να φοβηθεί
22. Αυτός μπορεί/θα μπορούσε να ζει
23. Αυτός πηδάει (συνήθως)
24. Αυτός μελέτησε x (εντελώς)
25. Εγώ πεινάω (συνήθως)
26. Εγώ μπορεί/θα μπορούσα να είμαι γυρισμένος από την άλλη πλευρά
27. Εγώ μπορεί/θα μπορούσα να φοβηθώ
28. Εγώ μπορεί/θα μπορούσα να ζω
29. Εγώ πηδάω (συνήθως)
30. Εγώ μελέτησα x (εντελώς)

- (j) Γράψτε τις προτάσεις στη γλώσσα Ζαποτέκ του Τεοτιτλάν ντελ Βάγιε με βάση τις μεταφράσεις τους στους αριθμούς 31–35. Αν υπάρχουν περισσότεροι από ένας τρόποι να μεταφράσετε μια λέξη ή μια φράση, χρησιμοποιήστε την πιο επίσημη εκδοχή από το Μέρος I.

31. Πολλά χρόνια πριν, εγώ έζησα στο βορρά, τότε έφτασα σε αυτό το χωριό.
32. Αφού συνάντησα τους αετούς και τα φίδια κοντά σε αυτό το (ίδιο) χωριό, θα μπορούσα να μεταμορφωθώ σ’ αυτά.
33. Αλλά όταν κάνω έτσι, θέλω όσα θέλουν και αυτά.
34. Όταν ανατέλλει ο ήλιος, κλέβω τα χρήματα των πλουσίων στη δύση.
35. Και όταν ο ήλιος δύει, τα κρύβω στην ανατολή, έτσι ώστε η κοινότητά μου θα μπορούσε να ζει.

—Αγγέλα Χού, Νίνα Στάντερμαν

Επιμελητές: Σάμιουελ Άμεντ, Μιλένα Βένεβα, Ντμίτρι Γκεράσιμοβ, Ξένια Γκιλιάροβα, Στανισλάβ Γκουρέβιτς, Ελύσια Γουόρνερ, Μπορίς Ιόμντιν, Μπρούνο Λ’Αστορίνα, Νταν-Μίρτσα Μίρεα (αρχισυντάκτης), Άκος Μπλάσκοβιτς, Μιχάι-Αλεξάντρου Μπράτου, Αντρέι Νικούλιν, Αϊντα Νταβλέτοβα, Ιβάν Ντερζάνσκι (τεχνικός συντάκτης), Άνα Μέτα Ντολίναρ, Αλεξέι Πέγκουσεβ, Γιαν Πετρ, Αλεξάντρ Πιπέρσκι, Μαρία Ρουμπινστέιν, Καζούνε Σάτο, Αγγέλα Χού.

Ελληνικό κείμενο: Χριστιάννα Αντωνοπούλου (ελέγχθηκε από: Χριστίνα Μάρκου, Αλεξάνδρα Μπίσια).

Καλή επιτυχία!

Εικοστή τρίτη Διεθνής Ολυμπιάδα Γλωσσολογίας

Βουκουρέστι (Ρουμανία), 26 Ιουλίου – 2 Αυγούστου 2026

Φύλλο απαντήσεων: Ομάδα _____

(a)

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	

(b)

18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.
26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.
34.	35.	36.	37.	38.	39.	40.	41.

(c) Μπορείτε να γράψετε τις μεταφράσεις με οποιαδήποτε σειρά, αλλά θα πρέπει να σημειώσετε τον αριθμό 18–41 που μεταφράζετε.

_____.

_____.

_____.

_____.

_____.

_____.

(d)

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----	-----

(e)

A.	B.	C.
D.	E.	F.

Φύλλο απαντήσεων: **Ομάδα** _____

- (f) Μπορείτε να γράψετε τις μεταφράσεις με οποιαδήποτε σειρά, αλλά θα πρέπει να σημειώσετε τον αριθμό 1–11 που μεταφράζετε.

_____.

_____.

_____.

_____.

_____.

(g)

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.

- (h) Καθορίστε ποιο σύνολο αντιστοιχεί σε ποια σημασία. Εξηγήστε πώς προκύπτουν οι τύποι του πρώτου προσώπου και γιατί διαφέρουν μεταξύ τους.

(i)

21.	22.	23.	24.	25.
26.	27.	28.	29.	30.

- (j) 31. _____
32. _____
33. _____
34. _____
35. _____

⚠ Επιπλέον εξηγήσεις εκτός από τις απαντήσεις δεν απαιτούνται και δεν θα βαθμολογηθούν.